FITXA IDENTIFICATIVA

DADES DE L'ASSIGNATURA

Codi: 37064
Nom: Pràcticum III. Educació Primària Especialista en Arts i Humanitats
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 22,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Periode
1339 - Grado en Maestro/a Educación Primaria	Facultat de Formació del Professorat	4	Indefinida (Actes individuals)

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1339 - Grado en Maestro/a Educación Primaria	Especialista en artes y humanidades	OPTATIVA

COORDINACIÓ

DOMENE BENITO ROCIO

MELCHOR BORJA CARMEN

RESUM

Amb el títol Pràctiques escolars d'Educació Primària III es defineix l'assignatura que s'imparteix en quart curs, amb un valor de 22,5 crèdits ECTS, corresponent al mòdul Pràcticum dels títols de Grau en Mestre/a en Educació Primària.
Aquesta assignatura la realitza l'estudiantat sota la supervisió d'un professor o d'una professora que tutoritzarà tot el procés i sobre qui recau la responsabilitat de l'avaluació. És la persona que tutoritza qui ha d'explicar a l'estudiantat i al mestre o a la mestra que tutoritze al centre de pràctiques el sentit i característiques de l'assignatura, i també ha de donar-li orientacions en el seu desenvolupament, vetlar pel compliment dels objectius i competències establits, i determinar la qualificació final.
Com a requisit previ a la seua matrícula és necessari haver superat l'assignatura Pràctiques escolars d'Educació Primària II.
Aquest tercer període de pràctiques en escoles se situa en l'últim curs de la carrera i la seua finalitat general és la de facilitar la socialització dels futurs i de les futures mestres en la professió. Si el període de pràctiques del curs anterior (Pràctiques escolars d'Educació Primària II) se centrava, si no de forma exclusiva, sí de forma dominant, en el centre escolar com a eix del projecte educatiu, en aquest cas la unitat d'observació, anàlisi i intervenció és, de forma dominant, encara que no excloent, l'aula i l'equip de docents que dóna cobertura al projecte d'aula. En Pràctiques escolars d'Educació Primària III es pretén que els futurs o les futures mestres se senten integrats de manera activa en la comunitat educativa de l'escola, posant en pràctica, avaluant i ampliant les competències pròpies de la professió sota la tutela dels i de les

professionals del centre i de la Universitat.
Pràctiques escolars d'Educació Primària III proporciona oportunitats d'estudi i anàlisi a desenvolupar a l'aula, com a mestre o mestra generalista i, si és el cas, també com a especialista, i que poden servir de referència en el Treball de Fi de Grau.
A l'hora de triar centre es recomana no repetir el mateix de Pràctiques escolars d'Educació Primària II. A més, cal tindre en compte les restriccions que apareixen en l'article 10 del Reglament de pràctiques externes de la Universitat de València sobre els requisits de l'estudiantat:

- No mantenir cap relació contractual amb l'empresa o la institució pública o privada en què es realitzen les pràctiques, excepte autorització expressa de la Comissió de Pràctiques de Centre.

- No mantenir relació de parentiu fins a tercer grau amb els responsables dels òrgans de direcció de l'empresa o entitat o amb els tutors, excepte autorització expressa de la Comissió de Pràctiques de Centre.

Això implica que l'estudiantat no podrà fer les pràctiques en els centres en els quals existisca una relació de parentiu fins al tercer grau amb algun component de l'equip directiu, la coordinació de pràctiques o el professorat del centre. A més, no es pot mantenir cap relació contractual amb l'empresa o la institució pública o privada en què es realitzen les pràctiques ni tampoc es podrà mantenir cap relació contractual amb una empresa o institució que preste serveis al centre de realització de les pràctiques, excepte autorització expressa de la Comissió de Pràctiques de Centre.
Per a poder triar/anar al centre per a fer les pràctiques, caldrà haver lliurat a la Universitat, en la data acordada i segons el procediment establert, un certificat negatiu d'antecedents per delictes sexuals emés pel Registro Central de Delincuentes Sexuales, als efectes de donar compliment al que s'estableix en la Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y la adolescencia. Aquest mateix certificat es lliurarà al centre de pràctiques el dia en què l'estudiantat s'hi presente.
Aquesta assignatura contribueix al desenvolupament dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), especialment en relació amb l'educació de qualitat (ODS 4), la igualtat de gènere (ODS 5) i la reducció de les desigualtats (ODS 10), i promou una formació docent compromesa amb la inclusió i l' equitat.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

1339 - Grado en Maestro/a Educación Primaria

Obligació de cursar simultàniament l'assignatura	33692 - Propostes didàctiques en educació artística
Obligació d'haver superat prèviament l'assignatura	33698 - Pràctiques escolars d'educació primària II

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

- Una competència lingüística i comunicativa, oral i escrita, en les llengües oficials corresponents.
- Capacitat d'elaborar discursos orals i escrits en ambdues llengües de forma coherent i adequada a l'àmbit acadèmic.
- Habilitats bàsiques en informàtica i en analitzar informació des de diferents fonts bibliogràfiques i informàtiques.

I>

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1339 - Grado en Maestro/a Educación Primaria

Analitzar el sistema escolar i la realitat educativa a través d'un centre concret, com a unitat organitzativa, en les diverses dimensions i funcions, i a través de la comunitat educativa que l'integra.

Analitzar els resultats obtinguts en el procés d'ensenyament i aprenentatge i reflexionar sobre aquests i sobre els propis coneixements, habilitats, actituds i actuacions en relació amb la professió de mestre/a.

Analitzar i incorporar de manera crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; multiculturalitat i interculturalitat, i inclusió social.

Aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

Capacitat per a prevenir, detectar i actuar davant de violències sexuals en l'àmbit educatiu, conforme a la Llei orgànica 10/2022.

Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.

Comprometre's amb el desenvolupament professional docent i amb la formació contínua adaptada als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

Comunicar els coneixements, les experiències i les reflexions sobre la intervenció al centre educatiu en els fòrums acadèmics establits a aquest efecte.

Conèixer aspectes fonamentals sobre la gestió de l'aula.

Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.

Conèixer formes de col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i l'entorn social.

Conèixer i aplicar els processos d'interacció i comunicació a l'aula i dominar les destreses i habilitats socials necessàries per a fomentar un clima facilitador de l'aprenentatge i de la convivència.

Conèixer i comprendre, des de la perspectiva educativa, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diverses necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer l'evolució històrica conjunta d'algunes idees d'arts i literatura i la implicació d'aquesta en els continguts escolars.

Conèixer l'evolució històrica de la literatura i el reflex d'aquesta en els continguts escolars.

Conèixer l'evolució històrica de les arts plàstiques, visuals i musicals i el reflex d'aquesta en els continguts escolars.

Conèixer les fonts d'informació i de documentació (divulgatives i d'investigació) sobre el món escolar i

utilitzar-les en el disseny d'intervencions docents i projectes d'investigació.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que donen resposta a demandes socials, tenint en compte com a referent els objectius de desenvolupament sostenible.

Cooperar amb la comunitat educativa i participar en les propostes de millora i innovació en els diversos àmbits d'actuació que es puguen establir al centre.

Desenvolupar i avaluar propostes didàctiques dels continguts del currículum d'educació artística.

Desenvolupar i avaluar propostes didàctiques dels continguts del currículum d'història.

Desenvolupar i avaluar propostes didàctiques dels continguts del currículum de llengua i literatura.

Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.

Dissenyar i realitzar projectes d'investigació educativa utilitzant els recursos i la metodologia adequats.

Expressar-se oralment i per escrit adequadament en les llengües oficials de la comunitat autònoma.

Fer el seguiment del procés d'ensenyament i aprenentatge mitjançant el domini de les tècniques i estratègies necessàries.

Identificar i eliminar les barreres per a la inclusió de l'alumnat amb diverses capacitats i ritmes d'aprenentatge.

Participar en l'activitat docent i reflexionar sobre aquesta establint vincles entre teoria i pràctica.

Planificar, desenvolupar i avaluar continguts del currículum d'educació primària mitjançant recursos didàctics apropiats i promoure les competències corresponents en l'alumnat.

Promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat i la inclusió.

Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.

Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.

Regular els processos d'interacció a l'aula amb alumnat de 6 a 12 anys i promoure la coeducació.

Saber defensar públicament en el treball de fi de grau, tant l'anàlisi de la relació entre les matèries cursades i la realitat educativa, com les propostes de millora sobre els aspectes treballats durant els estudis de grau.

Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.

Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.

Utilitzar les tecnologies de la informació i de la comunicació com a recurs didàctic per a les arts i les humanitats a l'aula de primària.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

Metodologia per a l'observació i l'anàlisi de la realitat escolar

- L'observació participant a l'escola: objectiu i utilitat per a la tasca docent, variables que permet analitzar
- Tècniques d'observació i de recollida d'informació: diaris de classe, anecdotaris, llistes de control, escales d'estimació, registres de conducta, qüestionaris, entrevistes, etc.
- Fonts de documentació disponibles als centres escolars
- Mètodes per a l'anàlisi i la interpretació de la informació recollida

Coneixement de la realitat escolar

- La relació entre l'escola i l'entorn: context físic, socioeconòmic, cultural i lingüístic
- L'estructura i l'organització del centre educatiu
- L'organització de l'etapa d'Educació Primària
- La coordinació i la cooperació entre mestres en cicles i etapes educatives
- El projecte lingüístic de centre
- L'alumnat d'Educació Primària
- Les relacions de l'escola amb la família, els serveis educatius externs (serveis psicopedagògics, centres d'assessorament del professorat, etc.) i els serveis comunitaris (biblioteques, museus, etc.)
- L'escola i l'administració educativa: el marc legislatiu de referència

La planificació educativa a l'escola i en l'etapa d'Educació Primària

- Els òrgans de coordinació docent
- L'adequació del marc curricular a la realitat educativa: objectius i continguts
- Els programes d'educació bilingüe/trilingüe
- Els criteris metodològics generals
- Els criteris d'avaluació del procés d'aprenentatge de l'alumnat i els criteris de promoció de cicle
- El tractament de la diversitat en el marc del currículum ordinari
- El tractament de la multiculturalitat
- L'organització de l'orientació educativa i del pla d'acció tutorial
- Les adaptacions curriculars
- L'avaluació dels processos d'ensenyament, de la pràctica docent i del treball de l'equip educatiu

La pràctica docent observada a l'aula d'Educació Primària

- La programació d'aula i la seua relació amb el cicle i l'etapa
- Les característiques del grup classe
- La interacció a l'aula
- La metodologia d'ensenyament i aprenentatge
- Els recursos i els materials utilitzats
- Les activitats complementàries i extraescolars

La intervenció docent de l'estudiant en pràctiques

- El disseny, la realització i l'avaluació d'intervencions educatives a l'aula generalista
- El disseny, la realització i l'avaluació d'intervencions educatives en relació amb l'itinerari d' especialització de l'estudiant en pràctiques
- Anàlisi dels resultats i propostes de millora: estudi dels errors observats i la seua implicació per a futurs processos d'ensenyament-aprenentatge
- Valoració crítica del procés d'ensenyament i aprenentatge
- Integració transversal de la prevenció i detecció de les violències sexuals en la pràctica docent. Actuació professional ètica i responsable davant de situacions de risc
- Prevenció, detecció i actuació davant de les violències sexuals en l'àmbit educatiu: coneixements bàsics de la LO 10/2022, identificació de senyals d'alerta, estratègies per a crear entorns segurs i respectuosos i procediments bàsics de comunicació i actuació docent davant de situacions de risc

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència al centre de pràctiques	282,00
Assistència a activitats complementàries	10,00
Seguiment i tutorització de les pràctiques	27,50
Total hores	**319,50**

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Estudi i treball autònom	233,00
Preparació d'informes complementaris	0,00
Preparació de la memòria i avaluació de les pràctiques	10,00
Total hores	**243,00**

METODOLOGIA DOCENT

Per tal d'assolir els objectius que es planteja aquesta assignatura, s'emprarà una metodologia activa que fa imprescindible la implicació de l'alumnat. La pràctica acadèmica en aquesta assignatura s'estructura en diversos nivells:

ActivitatspresencialsalCentre depràctiques

Assistència i intervenció a l'aula: el nucli formatiu fonamental del *Pràcticum* es desenvoluparà mitjançant la participacióenl'aulaassignada.L'estudiantatdepràctiquesconvéqueparticipeenlesreunionsdels equips educatius dels quals forme part i que col·labore en els projectes d'innovació i en les activitats extraescolars que el centre desenvolupe. També cal que assistisca a totes les reunions i activitats organitzades perquè l'estudiantat en pràctiques conega en profunditat la realitat educativa.

L'assistència alespràctiquesésobligatòria duranttotesleshoresdelperíodequecomprén.L'horarideles pràctiques és el mateix que el del Centre escolar. Per raons justificades, i amb el consentiment dels tutors

o de les tutores, tant de la Universitat com del Centre escolar, es podrà avançar o retardar el període de pràctiques, però no més d'un 20%.

Activitatspresencials alaUniversitat

Lestutoriesperiòdiques,individualsicol·lectives,ambelstutorsolestutoresdelaUniversitatserviran d'assessoramentalsestudiants.

Activitatsnopresencials

Estudiitreballautònom:elmodeldelodeladocentcomainvestigadoroinvestigadoraal'aula centra l'activitatdel'estudiantatenformulaciódepreguntesrellevants,recercad'informació,anàlisi, elaboracióiposterior comunicació. L'estudiantat en pràctiques haurà d'afrontar des d'aquesta perspectiva la preparaciódelesseuesintervencionsdocents,supervisadesperlespersonesquetutoritzenl'assignatura alCentreialaUniversitat,itambél'elaboraciód'untreballsobrel'estadaalcentreeducatiu.

AVALUACIÓ

Laresponsabilitatdel'avaluaciódelesassignaturesdepràctiquesrecausobreeltutorolatutoradela Facultat. Els instruments i la ponderació per a valorar l'adquisició de les competències seran:

RECUPERABLEEN2aCONVOCATÒRIA

NORECUPERABLEEN2aCONVOCATÒRIA

NORECUPERABLEEN2aCONVOCATÒRIA

1. El treball final de pràctiques que l'estudiantat lliurarà, en el termini establert, al tutor o a la tutora de la Facultat i les característiques del qual està en els documents respectius (entre el 50% i el 70%)

RECUPERABLEEN2aCONVOCATÒRIA

2. L'avaluació del mentor o de la mentora del centre escolar, d'acord amb les rúbriques corresponentspublicades al web de la Facultat (entre el 20% i el 40%)

NORECUPERABLEEN2aCONVOCATÒRIA

3. Totes les reunions de seguiment, tant individuals, com de grup xicotet o de grup gran (entre el 5% i el 25%)

NORECUPERABLEEN2aCONVOCATÒRIA

4. Qualsevol altra proposta que propose el tutor o la tutora de la Facultat (fins el 20%)

   NO RECUPERABLE EN 2a CONVOCATÒRIA

Seran requisits imprescindiblespera superarl'assignaturaobtindre una nota igual o superior a 5 sobre 10 delspunts 1,2i3.

Plagiarenel treballdepràctiquescomportalaqualificaciódezeroiunapossibleoberturad'expedient acadèmic. S'entén per plagi copiar documents aliens donant-los com a propis; és a dir, la utilització de qualsevol paràgraf aliè, la font del qual no apareix mencionada com a referència. Tindrà la mateixa consideració en la qualificació que el plagi, l'ús indegut o no autoritzat de les eines informàtiques de la intel·ligènciaartificial. Elplagiol'úsindegutd'einesd'intel·ligènciaartificialpodràsersancionatd'acord ambl'article15delreglamentd'avaluacióiqualificaciódelaUniversitatdeValència. L'ús adequat de la intel·ligènciaartificial s'especifica a la guia d'actuació per a l'ús responsable de la intel·ligència artificial (IA) en les activitats docents i d'avaluació a la Universitat de València en la Facultat de Formació del Professorat https://www.uv.es/magisdire/Calidad/Guia_actuacio_IA_UV_FFP.pdf.
Si la qualificació de suspens està relacionada amb l'estada en el centre de pràctiques, atès que la part pràcticaésunaactivitatnorecuperable,alasegonaconvocatòrialaqualificacióseràdeNP. Si la nota en algun dels punts 1, 2 o 3 és inferior a 5, serà aquesta la que constarà en actes.

En qualsevol cas, s'aplicarà la normativa vigent del Reglament de Pràctiques escolars dels Graus de Mestre/adelaUniversitatdeValència.

El professorat reservarà un temps en les últimes sessions presencials de l'assignatura per a la complimentació, por part de l'estudiantat, de les enquestes institucionals d'avaluació de la docència.

BIBLIOGRAFIA

Reglament de pràctiques escolars dels graus de la Facultat de Formació del Professorat. https://www.uv.

es/uvweb/formacion-profesorado/es/estudios-grado/practicum-tfg-formacion-del-profesorado/practicum/normativa-1285870980583.html
Aprén a fer els teus treballs de classe. Curs online del Servei de Biblioteques de la Universitat de València. Data d'actualització: 7/09/2016: http://ci2.blogs.uv.es/
Álvarez, C. (2011). El interés de la etnografía escolar en la investigación educativa. *Estudios pedagógicos*, *37*(2), 267-279.
Domingo, À., & Serés, M. V. G. (2014). *La práctica reflexiva: bases, modelos e instrumentos*. Narcea Ediciones.
González, M., & Fuentes, E. J. (2011). El Practicum en el aprendizaje de la profesión docente. *Revista de educación*, 354, 47-70.
Martínez Figueira, M. E., & Raposo Rivas, M. (2011). Funciones generales de la tutoría en el Practicum: entre la realidad y el deseo en el desempeño de la acción tutorial. *Revista de educación*, 354, 155-181.
Mauri, T., Onrubia, J., & Colomina, R. (Eds.). (2022). *Mejorar las prácticas de maestro: un modelo basado en la colaboración y la reflexión conjunta entre la escuela y la universidad: Pautas e instrumentos*. Ediciones Octaedro.
Ramírez-García, A., González-Fernández, N., & Salcines-Talledo, I. (2018). Las competencias docentes genéricas en los grados de educación. Visión del profesorado universitario. *Estudios pedagógicos*, *44*(2), 259-277.
Roda, C., Sánchez-Tarazaga, Gil, J., & Martí-Contreras, J. (2023). *Quadern reflexiu. Orientacions per a la tutorització en el prácticum*. Universitat Jaume I. http://dx.doi.org/10.6035/MI18MP18. 202